

Naabrivalvest kogukonna võimestumiseni RÖA küla näitel



Sandra Mägi

Tervisedenduse spetsialist
TTK õppejõud
Rõa külavanem
2013

Haridus – kogemus - teostus

Talina Tervishoiu Kõrgkool

Tervisedenduse eriala

(kogukonna teadus-praktiline TE jne)



Eesti Tervisedenduse ühing

Õppurite osakond (juhatamine)



Rõa küla

Koduküla turvalisus

Teooria vs Praktika



Mõned tervisededuse põhimõtted

- Adekvaatne vajaduste analüüs;
- Individuaalsete väärtustega ja vajadustega arvestamine
- **Gruppide võimestamine**
- Järjepidevad sekkumised
- Hea praktika tulemuste levitamine ja teiste julgustamine tervistedendava potentsiaali arendamisel.

Tervisedendus ja kogukonna võimestumine

Kogukonna võimestumise mudel (G.Laverack)

- 1. Valmisolek (Naabrivalve)**
2. Osalemine
3. Kaasatus
4. Organiseerimine
5. Areng
6. Suutlikkus
7. Tegutsemine
- 8. Võimestunud kogukond**

I etapp - Valmisolek

- Ukselt uksele
- **Naabrivalve sektori loomine**
- Tutvumine
- Inimeste kaardistamine
- Andmete kogumine
- Julgustamine – ideede kogumine

II etapp – Osalemine Küla I koosolek

- Oktoober 2009
- 29 osalejat



- Külavanema valimine



III etapp - organiseerimine

- Küla juhatuse valmine
- MTÜ moodustamine
- Küsitluse läbiviimine – vajaduste kaardistamine
- Aengukava kokku kirjutamine
- Tegevuste elluviimine

Swot analüüs

Tugevused

- Ilus looduskeskkond
- Rapla lähedus
- Aktiivsed külaelanikud
- Ettevõtlus külas
- Transpordi olemasolu (raudteejaam, bussipeatused)
- Traditsioonilised üritused (ühisüritused suvel ja jaanipäeva tähistamine)
- Noored pered, palju lapsi
- Spetsialistid erinevatest eluvaldkondadest (ehitajad, elektroonikud, elektrikud, käsitöö harrastajad jne.)

Võimalused

- Projektitöö
- Elamuehitus – küla suureneb ja tugevneb
- Ettevõtluse arenemine
- Kujundada välja oma identiteet

Nõrkused

- Ohtlik piirkond (maanteel, mis läbib küla on väga suured kiirused)
- Puudub pood
- Puudub kergliiklustee (liikumine maanteeäärses servas on väga ohtlik)
- Puudub valgustus külas
- Puuduvad infotahvlid
- Maanteel 90 kiirusepiirang (suvel 100km/h), mis on ilmselgelt liiga suur ning kuid ka sellest ei peeta kinni
- Ei ole turvaline – vargused
- Puuduvad laste mänguväljakud
- Ohtlikud kohad – maantee äärne tee, jõgi, raudtee
- Külaplatsil puudub varjualune

Ohud

- Kiirused maanteel suurenevad
- Hulkuvad loomad
- Võõrad inimesed – vargused, lärm, huligaansused
- Linnaligidus – identiteet ei ole tugev

Logo konkurss ja küla koduleht

(kaasamine, organiseerimine, areng)

- Avalik logo konkurss
 - Kriteeriumid
 - 10 tööd
 - avalikul koosolekul enamushääletus
- www.roakyla.ee
- teated@roakyla.ee
- Üritused
- Galerii
- Foorum
- Kalender



Külaplats





Talgud



- Esimene töö koos külaelanikega
- **Parim võimalus inimestega tutvuda on läbi töö, mida tehakse ühiste eesmärkide nimel. Kasvab usaldus ja motivatsioon.**

Ennem ja pärast



Esimesed projektid



Ühisüritused : Jaanipäev, spordi- ja murumängud, sügise pidu jne.

(sidususe suurendamine ja naaberkülade kaasamine)



Muud projektid

- Teabetahvel
- **Külakiik**
- Murutraktor
- Laste mänguväljak



Kiige ohutussilt !

- ***TÄHELEPANU !!!***

Kiikujate ohutuse eest on täiel määral vastutavad kiikujad ise !

Alaealiste eest vastutavad nende vanemad !

Mitte mingil juhul ei tohi kiikumisel teha suuremat hoogu kui see, mil kiikujate oma ohutus on täielikult tagatud !

Kiik on mõeldud kasutamiseks üheaegselt maksimaalselt kuuele inimesele !

Ettevaatust kiikudes vihmase ilmaga ! Kiige platvorm võib olla libe !

Ohutuspäevad Rõa külas

- ESMAABIÕPPUS
- TULEOHUTUS
- KURITEGEVUSE ENNETUS
- NAABRIVALVE
- LIIKLUSOHUTUS



Aastakoosolekud

- Igal aastal novembris
- Ülevaade toimunust
- Liikmemaksude maksmine
- Küsimused, ettepanekud jne.
- Külalisesinejad (**tuleohutus, keskkonnaspetsialist jne**)
- Ajurünnak – uued plaanid



Edu võti

- Vajaduste välja selgitamine
- Koos tegutsemine
- Motiveerimine
- Tunnustamine
- Kaasamine

Ohtlikud olukorrad ja nendest teavitamine



Turvalisem kodukoht

- Tuntus (tutvumine – naabrite märkamine)
- Sotsiaalne toetus (üheskoos tegutsemine)
- Teadlikkus (koolitused – tuleohutus, ohutuspäevad jne.)
- **Teeviidad** (päästeamet, kiirabi)
- Ühendatud jõud - toetus



Võimestunud ja turvaline kogukond

– tuleviku väljakutse

- **Poliitika mõjutamine** – kiiruse piirangud ja möödasõidu keeld

MIKS ?

- Lumevallid jne.
- Müra tase ületab normi piirid – probleemi eiratakse



Ohtlikud olukorrad, mida põhjustavad möödasõidud ja suured kiirused :

- Sissesõit koduhoovi
- Väljasõit koduhoovist
- Maantee ületamine
- Maantee ääres kõndimine – eriti talvisel ajal

Kas peaksime ootama või
peaksime ennetama ?



Tänan !



*“Elujõulise ja turvalise küla kõige suurem väärtus
on inimesed”*